

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความพหุผลของประชาชนโดยรวม”

ข่าวที่ ๒๓/๒๕๖๙

วันพุธที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญประชุมปรึกษาคดี จำนวน ๙ เรื่อง มีคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

(๑) นายศรีสุวรรณ จรรยา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๘/๒๕๖๙)

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การที่นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (ผู้ถูกร้อง) ขณะดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกคำสั่งแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นคณะทำงานเขตตรวจราชการที่ ๑๑ เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และเป็นการกระทำที่ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์หรือมีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) ส่งผลให้ผู้ร้องซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยร่วมกับบุคคลดังกล่าวต้องถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำของผู้ถูกร้องละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๓

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ปรากฏว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้องอย่างไร กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) นั้น เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๒) นางสาวณัฐธิดา นิโครธางกูร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๙/๒๕๖๙)

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ที่กำหนดรูปแบบและจัดพิมพ์รหัสแท่ง (Barcode) บนบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณที่กำหนดให้มีรหัสคิวอาร์ (QR Code) เท่านั้น และจากการร้องเรียนของบุคคลอื่นเห็นได้ว่าการเลือกตั้งไม่เป็นความลับ ละเมิดสิทธิเลือกตั้ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ (๓)

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ได้บรรยายว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองอย่างไร เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเท่านั้น ประกอบกับผู้ร้องไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบข้อโต้แย้งว่าการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยลับอย่างไร กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๓) นายธนະวิทย์ วงศ์ธารทิพย์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๑/๒๕๖๙)

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า กระทำของนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) มีคำสั่งแต่งตั้งนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ให้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจกำกับดูแลและสั่งการเกี่ยวกับนโยบายพลังงาน การบริหารจัดการสถานการณ์น้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศ ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจพลังงาน อาจส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตนเองและเครือญาติ ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๒ แกล้งข่าวเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหสถานบริการน้ำมันขาดแคลนจนเกิดผลกระทบต่อประชาชน ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายโดยตรงจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการกระทำที่ขาดความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีพฤติการณ์ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งกระทำการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ถูกร้องทั้งสองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) และการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๑๘๖ อันเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องทั้งสองสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๕)

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบไม่ปรากฏว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการแต่งตั้งของผู้ถูกร้องทั้งสองอย่างไร ผู้ร้องไม่ใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบกับการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพื่อให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย หรือให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณา วินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๔) คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ (เรื่องพิจารณา ที่ ๑๓/๒๕๖๙)

นางสาวณัฐธิดา นิโครธางกูร (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ กล่าวอ้างว่า การกระทำของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ที่พิจารณาและมีมติรับรองคำถามที่จะสอบถามประชาชนในการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามขั้นตอนของกฎหมาย กระบวนการจัดทำไม่ได้ดำเนินไปตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๖๘ ในส่วนของการออกเสียงประชามติ ประกอบกับได้พบเห็นการกระทำตามที่ปรากฏในข่าวสารจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ว่า นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และนายปิยบุตร แสงกนกกุล (ผู้ถูกร้องที่ ๓) ให้ความเห็นเกี่ยวกับบงคมนตรี การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดและอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งว่าการกระทำของผู้ถูกร้องยังไม่เข้าข่ายเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบการพิจารณาว่าบุคคลใดจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงหรือ

พยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหมายและความประสงค์ระดับที่วิญญูชนคาดหมายได้ว่าน่าจะทำให้เกิดผลเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสามกระทำการอันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙วรรคหนึ่ง ดังนั้น กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

หมายเหตุ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในคดีเรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๙ เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๙ บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้

ผู้ใดทราบว่ามีกระทำความตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้

ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอหรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้

การดำเนินการตามมาตรานี้ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการตามวรรคหนึ่ง

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นกรณีการแสดงความเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาชญาตมร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘